

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88

Číslo 7

17. února 2008

Cena: 6 Kč

MINULOU SOBOTU SE V DEJVICÍCH KONALO 87. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

Zasedání ústřední rady zahájila pobožností na text L 17,3-5 a písní 77 sestra Zdeňka Šlězová, která zastupuje královéhradeckou diecézi. Promluva, jak sama uvedla, byla inspirována homilií z Českého zápasu. Ústřední rada hned v úvodu připomněla památku jáhenky Zdeňky Nekvasilové, která zemřela 2. února a rozloučení se konalo 8. února v Litoměřicích. Společnou modlitbou se pak obrátila k Bohu o požehnání při volbě nové hlavy státu a volbě pražského biskupa, která se koná 16. února na volebním diecézním shromáždění v Praze - Holešovicích.

Po doplnění programu zahájil vlastní jednání ideovým referátem bratr patriarcha. Ústřední radu mj. seznámil s doporučením Právní rady k volbě pražského biskupa. Ústřední rada pak odpověděla na základě tohoto doporučení správci pražské diecéze slovenskému biskupovi ThDr. J. Hradilovi, Th. D. a zmocněnci pražské diecézní rady na dotazy ohledně organizace volebního diecézního shromáždění, kde mají hlasovací právo delegáti vyjmenovaní v novele Ústavy, kterou přijalo 5. zasedání VIII. sněmu.

Ústřední rada schválila prozatímní zkušební komisi pro výkon duchovenského povolání (do nejbližšího zasedání církevního zastupitelstva) ve složení: patriarcha ThDr. Tomáš Butta, biskup ThDr. Jan Hradil, prof. Jan B. Lášek, prof. Zdeněk Kučera a Mgr. Radek Zapletal.

Schválila i vyhlášení předpisu "O povolání a přípravě duchovních Církve československé husitské" s přílohami "Zkouška pro výkon duchovenského

povolání" a Zkouška pro výkon církevní asistenční služby" v úředních zprávách a na úřední desce s účinností od 1. března 2008.

V organizačním referátu, který řídil plzeňský biskup Mgr. Michael Moc, byl mj. schválen návrh teologické konference v Hradci Králové a návrh organizace kurzů rétoriky, které se budou konat 27. března v Praze a 7. května v Olomouci.

V ekumenicko-zahraničním referátu byla schválena zástupkyní naší církve v komisi pro výchovu a vzdělávání při Ekumenické radě církví Mgr. Vladimíra Mráková.

V tiskovém a kulturním referátu byl schválen program slavnostní bohoslužby v Betlémské kapli 6. července. Na vedení bohoslužby se budou podílet bratr patriarcha Tomáš Butta a duchovní z královéhradecké diecéze Alena Tučková a Rudolf Špaček. Kázat bude prof. J. B. Lášek, hudební dramaturgii má na starost náhodný farář Zdeněk Kovalčík.

Ústřední rada rovněž schválila konání varhanického kurzu ve dnech 8. - 16. srpna v Náchodě.

V osobním referátu bylo schváleno vysluhování svátosti jáhenského svěcení Phanelu Oswetovi z pražské diecéze, Kateřině Havelkové a Markétě Čermákové z královéhradecké diecéze a Gabriele Bjolkové z olomoucké diecéze.

Ústřední rada jednala i o žádosti Mileny Tomešové, bývalé kazatelky ve Studnici, která na podzim roku 2005 za značné pozornosti médií oznámila, že z naší církve vystupuje, a ještě 21. ledna v rozhlasovém pořadu "Váš příběh" se o naší církvi

Jedno z mnoha "Setkání v synagoze": Ellin Yassky, členka židovské kongregace Beth El (druhá zprava) v živém hovoru s Ludmilou Hallerovou z Operace Ester, pořádající mj. zájezdy do Izraele (vlevo). Rozhovoru přihlíží Karel Sedláček (Mezinárodní křesťanské vyslanectví Jeruzalém) s chotí Darinou.

nevyjadřovala zrovna nejlépe. Názor však změnila 1. února a napsala, že duchovenskou službu měla velmi ráda, vykonávala ji s maximálním nasazením a velice ji postrádá. Žádá proto, aby ji naše církve znovu přijala do svých služeb.

Ústřední rada jednohlasně rozhodla, že přijetí není možné, mj. i proto, že Milena Tomešová není členkou naší církve.

(red)

UŠI UČEDNÍKŮ A JAZYK UČEDNÍKŮ

Mt 16,13-22, Iz 50,4

I. Do našeho dnešního rokování nám biblický text nabízí obraz muže, jenž byl podle evangelií Ježíšem z Nazareta pozván jako první mezi jeho učedníky, osobnost Šimona Petra. Jakýsi prototyp všech, kdo byli povoláni k zastávání některé z funkcí v církevní organizaci. Jak je v Písmu obvyklé, Bible nám nenabízí suchý popis apoštolova zevnějšku, nabízí nám raději příběh učedníka Šimona Petra. Četli jsme si vylíčení scény u Césareje Filipovy. Tehdy Ježíš chtěl znát veřejné mínění o své osobě, chtěl vědět, za koho jej lidé považují, a nakonec se zeptal i učedníků, za koho jej považují oni. Nejrychleji odpověděl ten nejhrošlivější, Šimon: "Ty jsi Kristus, syn Boha živého." (Teologové, bez rozdílu toho, zda jsou katolíci, pravoslavní či protestanti, se shodují v názoru, že Šimonova slova jsou tím nejstarším dochovaným krédem, nejstarším vyznáním křesťanské víry.) Kristus na toto vyznání víry odpověděl vskutku mohutně. Udělil Šimonovi nové jméno Petr, to jest skála. Na Petrově vyznání založil svoji nepřemožitelnou církev a dokonce slíbil, že Petrova rozhodnutí budou respektována i v nebi.

II. Ježíš Petrem ujištěný o tom, že v něho učedníci uvěřili jako v Krista - mesiáše, syna Boha živého, jim počal vysvětlovat, jakou podobu bude mít jeho vykupitelské dílo: že musí dojít až do Jeruzaléma, tam trpět, zemřít mučednickou smrtí na kříži a třetího dne být vzkříšen. Apoštol Petr ani v této chvíli nezkontroloval svůj temperament. Vzal si Ježíše stranou a důvěrně mu domlouval, aby na takové tragické věci ani nepomyslel, že tak se to rozhodně nestane. Ježíš Kristus Petra radikálně odmítl slovy: "Jdi mi z cesty, satane, jsi mi kamenem pohoršení, neboť myslíš na věci lidské a ne Boží."

III. Plastický portrét apoštola Petra nám přímo vnucuje otázku: Jak vůbec mohlo dojít k takovému obratu o sto osmdesát stupňů? Vždyť v jedné chvíli je Petr Kristem vyznamenáván, je prohlášen za nepřemožitelný základ církve, svěřena mu moc, kterou budou respektovat i v nebesích - a hle, nyní je vyháněn z kruhu nejbližších co satan, největší Boží nepřítel! Odpověď na naši otázku si nemusíme vymýšlet. I dnes je Písmo samo sobě nejlepším vykladačem. V Izajášově padesáté kapitole hovoří starozákonní prorok o tom, že mu Hospodin dává na každý den uši učedníků, a tak má i jazyk učedníků k utěšování potřebných. Ano, zde se nabízí odpověď na otázku, jak se mohla udát ona šokující proměna apoštola Petra z vyznamenaného v zavrženého. Dokud měl Šimon Petr uši učedníků, dokud bez výhrad, celou svou bytostí přijímal Ježíšova slova, pak měl i jazyk učedníků a mohl vyznat "Ty jsi Kristus, syn Boha živého." Když se však najednou v pyše domníval, že může Ježíše poučovat, jak to vlastně Bůh s tím mesiášským posláním vymyslel, jak podle Petrových představ má vypadat Kristův úděl, v té chvíli už neměl uši učedníků, už měl uši šéfa. Šéfa, který dokonale zná Stvořitelovy plány, šéfa, který ví nejlépe, jakou má Ježíš před sebou skvělou králov-

Dokončení na str. 3

DRUHÝ ŽIVOT Kladenských svitků Tóry

Koncem minulého roku zažil Husův sbor v Kladně neobyčejné "Setkání v synagoze". Kromě členů náboženské obce se jej totiž účastnila téměř dvacítko hostů z židovské kongregace Beth El sídlící v americkém Fairfieldu a další vzácní hosté.

Ještě než si řekneme více o samotném průběhu podvečera, musíme vysvětlit, proč ti Američané vážili tak dlouhou cestu a proč právě do Kladna.

Židovské kongregaci Beth El ve Fairfieldu se v sedmdesátých letech podařilo získat svitek Tóry, který byl označen visačkou "Kladno". Před dvěma lety kongregace zahájila psaní nové Tóry. Při této příležitosti napadlo Ellin Yassky, jednu z členek kongregace, zjistit něco více o kladenském svitku. Z londýnské nadace "Czech Memorial Scrolls Trust", od které kongregace svitek získala, se dozvěděla, že měl být během druhé světové války před nacisty ukryt a zazděn v kladenské synagoze. Počátkem roku 2007 se tedy obrátila na

současného vlastníka synagogy, jímž je kladenský Husův sbor.

Nesnadné pátrání

Na Ellinin dopis odpověděla z pověření rady starších tajemnice Eva Bodláková a nabídla svoji pomoc. Šlo o nesnadné, místy až detektivní pátrání, provázené řadou bolestných zjištění. Z Kladna bylo v roce 1942 ve dvou transportech odvezeno nejprve do Terezína, pak většinou do Osvětimi celkem 1634 osob včetně dětí. Vrátilo se jich 116.

V kladenském muzeu Eva o kladenských Tórách nic nezjistila, ani kronika kladenské židovské obce, uložená v Židovském muzeu v Praze, se o nich nezmiňuje. Rozhovory s těmi, kdo holocaust přežili, nic nepřinesly. Evě se nepodařilo zjistit jedině svědectví, které by legendu o zazdění Tóře potvrdilo. Nakonec své pátrání vzdala. Pak teprve přišlo setkání se sestrou Věrou Láznovskou, pamětnicí protektorátní doby. Věra Láznovská potvrdila, že po válce se při rekonstrukci bývalé synagogy oprav-

du podařilo najít nějaké židovské knihy. Členové náboženské obce si z jejích slov odvodili, že mohlo jít právě o svitek Tóry.

Kladenské setkání

Kladenské svitky tedy opravdu mají svůj vlastní příběh a nyní se začíná odehrávat jeho druhá část. Eva Bodláková zpočátku neměla na Ellininy otázky žádné odpovědi. Během vzájemné korespondence přes oceán však začalo vznikat přátelství. To vyústilo v rozhodnutí členů fairfieldské kongregace navštívit Kladno. Přijeli 25. prosince a dopoledne si prohlédli místa, která připomínala pohnutou minulost. Prošli ulicí, která bývala plná židovských obchodů, zastavili se na židovském hřbitově, u pamětní desky na místě shromaždiště transportů a také u památníku zavražděných lidických žen.

Od páté hodiny navečer začalo "Setkání v synagoze".

Bratr farář Stanislav Jurek v krátkém uvítání hovořil o tom, co nás křesť-

Dokončení na str. 3

Malé úvahy o toleranci 17.

Musím se vyznat z toho, že Jan Amos Komenský pro mne není jen pouhá učebnicová postava velikána našich dějin. Díky spisovatelce Leontyně Mašínové se pro mne stal živým člověkem. Když jsem tedy dostala od přítelkyně k Vánocům Kšaft umírající matky Jednoty bratrské (vydání z roku 1945), vztáhla jsem po něm vděčně a se zájmem ruku.

Nejprve mne překvapilo, jak je ten slavný spis útlý. Počítám, že celý jeho rozsah by vydal tak sotva na jeden autorský arch. Nakonec to je v pořádku. Kšaft, neboli odkaz, nebo ještě lépe závěť, jak bychom to vyjádřili dnešní češtinou, nemůže být tlustý na tři prsty, neboť dědicové, synové a dcery, by tak velký rozsah sotva vzali na vědomí a vložili jej do schránky svého srdce. Komenský to dobře věděl, a proto závěť napsal tak, jak jí napsal.

S laskavostí sobě vlastní připomíná a napomíná, těší a utěšuje ty, kteří převezmou pozůstalost umírající matky a v různých církvích budou pokračovat v díle. Je to dojemné čtení, ale navzdory tomu jsem se na jednom místě srdečně zasmála. Bylo o toleranci. Komenský se rozzlobil. Žluč mu páčila játra. Dal plně průchod svým pocitům. Porozuměla jsem mu. Sama takové věci občas prožívám. Můj Bože, jak mi v tu chvíli byl Komenský blízký! A tak se s vámi rozdělím. Pro tento účel a lepší pochopení si dovoluji text poněkud zkrátit a převést do současného jazyka. Snad mi bude jednou všemi koleniologicky odpuštěno.

„Ukazuje se, že mnozí synové tvoji tělesně zbudili, vyvlékli se ze jha bázně a libují si ve svobodě těla tak, že současné pohodlí, hojné důchody a shromažďování peněz zpřevracelo u mnohých úřad pastýřský v pouhý nájemnický... Řídíte se cizími příklady. Mladí zůstávají při starších, synové u otců, platy žádáte a je berete. Ó vy moji, původu polského, českého a moravského, přišli jste na to, že ani sebe, ani kněží, ani lidu v kázni držeti neumíte, ba ani těch mladých. Abyste sami s nimi práce neměli, poslali jste je a ještě je posíláte do škol cizích, aby je vám vypulerovali.“

Dále si už netroufám a raději budu citovat Komenského v originále: „A ti co než divočinu a v obyčejích drzost, v krojích potvorství, v mozku mudrlantství a jiné vše, jinak než Kristova a předků milých sprostnost vyhledávala, s sebou přinášející dělají, jak dělají, až všechno z původu svého vypáchlo, a k sobě podoby málo co má!“

Jindřiška Kubáčová

SCESTÍ

Miroslav Matouš

Pokrok spěje nepochybně kupředu, ale pochybným směrem.	Velebím světlušku, stranou světél babylonských úsporně září.
Podvod změnil náhrdelník v oprátku na hrdle civilizace.	Je dvojitý způsob: mít světlo a zářit, nebo je nemít a zaclánět.
Vzděláním stanulo lidstvo na samém vrcholu potravinového řetězce.	Malá záře zevnitř je vším, ničím není odlesk světél zvenčí na okně.
Technika umocňuje zlenivěným zpřijemňováním povrchnosti.	Pablesky balamutí krátkozraké zdáním hvězd.
Bůh naslouchá srdci a naše nádherné zpěvy musí mu často znít falešně.	Světlotemy nevázanosti oslňují září svobody.
Naučil jsem se rozprávět se svící, žárovka neodpovídá.	Ohňostroje čekají netrpělivě na nepřítomnost slunce.

Z kazatelského plánu

2. NEDĚLE POSTNÍ – REMINISCERE

Vždyť Hospodin, tvůj Bůh, je Bůh milosrdný, nenechá tě klesnout a nepřipustí tvou zkázu.

Dt 4,31 a

První čtení: Iz 54,7-8
Druhé čtení: Dt 4,29-31
Evangelium: J 17,1-8
K obětování: Ž 135,3
K požehnání: 1 J 5,11n

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Nашe církve náleží k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí sblížit s Bibli. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamýšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)

Zpěv a hudba (2)

Druhy písní: chrámové, chvalozpěvy, písně při procesích, poutních, doprovázené na strunný nástroj.

1 Pa 25,7; 2 Pa 29,27; 2 S 23,1;
1 Pa 13,8; Ž 123; Ž 61,1; 71,22;
76,1; 77,7; 122

Také zpěvačky měly své místo v izraelském kultu a životě. Vysoký zpěv = dívčí zpěv.

2 Pa 35,25; Neh 7,67; Kaz 2,8;
1 Pa 15,20; Ž 46,1

Součástí prvokřesťanských bohoslužeb byl také zpěv duchovních písní – byly to chvály a díkůvzdání.

Ko 3,16; Ef 5,19
Názny, jak vypadaly starokřesťanské písně, nacházíme ve chvalozpěvu Mariině, Zachariášově a Simeonově.

L 1,46-56; 68-79; 2,29-32
Zbytek prvokřesťanské písně o Kristu je zaznamenán v Pavlově dopise.

1 Tm 3,16
Chvalozpěvy na Beránka a Boha mají ráz liturgického zpěvu.

Zj 4,11; 5,9-14; 11,16-18; 15,3-4;
19,1-3

Zvykli jste si při bohoslužbě zpívat pořád stejné písně? Zkuste zpívat ze zpěvníku písní novou!

Ž 33,3; 40,4; 98,1; 144,9; 149,1
Budu zpívat Bohu celý život.

Ž 104,33

Únava a neúnava

Když jsem vyčerpan nářkem, kdo mi pomůže?

Ž 6

Abraham neochabl ve víře vzdor nepříznivým podmínkám.

Ř 4,16-22

Izakovi opakovaně škodili Pelištejci. On se nevzdal a znovu a znovu kopal nové studně. Neúnava.

Gn 26,15-25

Elijáš je unaven pronásledováním královny Jezabel, chce zemřít. Ale Bůh za ním pošle svého anděla, v síle jeho pokrmu jde Elijáš 40 dní a 40 nocí, setká se na Chorébu s Hospodinem a dostane nový úkol.

1 Kr 19. kap.

Jób nemá sílu vydržet trápení. Jóbův požehnaný konec.

Jb 1. a 2. kap.; 6,1-13; 42,11-17

Jonáš je unaven Božími nároky, kterým nerozumí, touží po smrti. Bůh ho poučí o bláhovosti jeho hněvu.

Jon 4. kap.

Bůh není nikdy unaven, on dává zemdlému sílu.

Iz 40,25-31

Pán Ježíš o samotě. Po celodenním kázání a uzdravování nabírá sílu v modlitbě.

Mk 1,35; 6, 46; L 5,16

Vytrvalá modlitba. O soudci a vdově. Neodbytný prosebník.

Ž 104,33

Nad Písmem

OSLAV MNE U SEBE, OTČE...

J 17,1-8

Po těch slovech Ježíš pozvedl oči k nebi a řekl: „Otče, přišla má hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe, stejně, jako jsi učinil, když jsi mu dal moc nad všemi lidmi, aby vše, co jsi mu svěřil, dal jim: život věčný. A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. Já jsem tě oslavil na zemi, když jsem dokončil dílo, které jsi mi svěřil. A nyní ty, Otče, oslav mne svou slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve, než byl svět. Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi ze světa dal. Byli tvoji a mně jsi je dal; a tvoje slovo zachovali. Nyní poznali, že všechno, co jsi mi dal, je od tebe; neboť slova, která jsi mi svěřil, dal jsem jim a oni je přijali. V pravdě poznali, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že ty jsi mě poslal.“

Otázka, zda existuje Bůh, neměla pro žida starozákonní doby žádný smysl. Jeho život byl zcela zakořeněn ve vztahu k Bohu. Vnější vyjádřením tohoto postoje byla modlitba.

V tzv. "velekněžské" modlitbě Ježíšově je zmíněno vše, co učinil, co dělá a má v plánu uskutečnit Bůh Otec. Její úvod, který nechává do druhé neděle postní zaznít letošní kazatelský plán, sice nerespektuje tradiční rozdělení Ježíšovy velekněžské řeči na tři části blízké oddílům modlitby obsažené v prvokřesťanském spisu Didaché - zaznívá jen prvá pasáž, v níž se Ježíš obrací k Bohu se zřetelem na sebe (v. 1-5) a část druhého oddílu, ve kterém se hovoří o apoštolech (v. 6-8) - ale i těchto osm veršů bohatě postačuje k přiblížení Božího spasitelského

plánu: Ježíš ze své věčnosti vstoupil do časnosti, aby každému dal možnost dojít tam, kam se on, po skončení svého poslání, vrátil. Kdo užije této záchranné možnosti, kdo se otevře Božím zjevení a uvěří, že Ježíš je Božím vyslancem, a kdo zachová své nebeské příbuzenství (Boží moc není despotickou vládou), ten na soud nepřijde, nýbrž přejde svou smrtí do života na výsluní Spasitelovy slávy. Velekněžská modlitba je zasazena na konec Ježíšovy veřejné činnosti. Otevírá novou etapu ve Spasitelově životě i v životě jeho učedníků, o které Ježíš říká: „Otče, přišla má hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe“ (J 17,1). Náš Pán věděl, že nastal čas, kdy se jeho život završí. Poukazuje na splnění svého dosavadního úkolu ve světě. Ví o utrpení, které ho čeká. Přijímá je a chce je prožít jako cestu k Otci.

Ježíš zahrnoval svého nebeského Otce slávou svého díla, které mu bylo svěřeno k vykonání. Slávě Otce bude sloužit také oslava Ježíše, tedy vítězství průchod umučení, smrtí a zmrtvýchvstáním. Když se Pán modlí, aby byl oslaven, má tím na mysli nejdůležitější okamžik svého poslání: spásu nabízenou lidem. Prosí: „Oslav mne u sebe, Otče, slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve než byl svět.“ Žádá takto, aby se na něm, až se vydá moci a zvůli nepřátel, projevovalo vítězství nad hříchem a smrtí. Vzkříšením a nanebevstoupením, povýšením svého lidství do Otcovy slávy, bude oslaven. Přeje si, aby se zjevila jeho důstojnost bohočlověka, jeho božská velikost. To vše

bylo skryto a lidskému zraku zahaleno v chudém nemluvněti v jeslích, v unaveném muži putujícím od vesnice k vesnici, v muži bolesti na kříži. Jen někdy Ježíšova důstojnost probleskla v jeho záračných znameních. Avšak ve vzkříšení zazářil mnohem plněji a pak, na konci věků, při jeho příchodu v moci a slávě, se projeví už zcela zřetelně.

Kež Boží slávě slouží i náš každodenní postoj poslušnosti vůči Otci. Jestliže se Ježíš modlí za sebe, svěšené učedníky i za budoucí církev, kež jsou naše modlitby v Duchu vždy oslavou Otce skrze Ježíše Krista. Posvěcení v pravdě vyžaduje setrvání v Ježíšových příkázáních a víra, že Ježíš byl poslán k naší spáse, očekává, že se také naše křesťanské dílo ve světě projeví horlivým šířením slávy Božího jména.

Aleš Tomčík

Sláva tobě,
Nebeský Otče,
za všechna dobrodíní,
která jsi člověku
příchystal.
Sláva tobě,
Pane Ježíši Kriste,
za spásu určenou
pro všechny.
Sláva tobě,
Duchu svatý,
že nás zmocňuješ
k životu podle Boží vůle
a ke službě bližním.
Amen.

85 LET OD ÚMRTÍ ALOISE RAŠÍNA

Snad neaktivnějším účastníkem procesu s tzv. Omladinou v únoru 1894 v Praze byl A. Rašín. Tento syn pekaře z Podkrkonoší, v době procesu šestadvacetiletý advokátní koncipient, "zle cuchal" svědky, materiál i postup obžaloby a dovedně odhaloval její vratkost a nepodloženost. Jako jeden ze čtyř "ideových původců hnutí" (Rašín, Sokol, Škába, Ant. Hajn) byl odsouzen ke dvěma létům vězení.

Když se na konci 90. let pokrokové hnutí rozpadlo do několika proudů, vedl spolu s K. S. Sokolem národní křídlo pokrokářů, které v únoru 1899 vytvořilo radikálně státoprávní stranu. Zůstala malou stranou s nepatrným vlivem a Rašín se s ní o dva roky později rozešel.

Došel postupně k názoru, že radikální postup v současných podmínkách nemůže přinést úspěch a na počátku roku 1906 vstoupil do mladočeské strany. Spolu s K. Kramářem získali od dědiců J. Grégra Národní listy (1910), kde s J. Preissem řídili národohospodářskou rubriku. Byl také spoluautorem hospodářského programu strany. V červnu 1911 byl zvolen poslancem říšské rady a stal se po K. Kramářovi nevlivnějším funkcionářem strany.

Po propuknutí světové války zaujal Rašín protirakouské stanovisko a účastnil se činnosti české Maffie. V červenci 1915 byl zatčen, spolu s K. Kramářem souzen ve velkém politickém procesu ve Vídni a v červnu 1916 odsouzen k trestu smrti. Nový císař Karel mu změnil v lednu 1917 trest smrti na deset let žaláře a v červenci téhož roku byl Rašín amnestován.

Na podzim zaujal opět vedle Kramář-

ře vedoucí místo v mladočeské straně, později v nově vytvořené státoprávní demokracii. Zatímco Kramář se stále více stával "representantem" strany, Rašín řídil její politickou činnost.

Výrazným způsobem ovlivňoval všechny kroky české politiky. Byl autorem Tříkrálové deklarace, přijaté českými poslanci v lednu 1918. V červenci se stal členem předsednictva obnoveného Národního výboru a se svými přáteli připravoval zákony budoucího samostatného státu. Spolu se Švehlou energicky zasáhli do přípravy generální stávky 14. října 1918, když zjistili, že ji socialisté chtějí využít ve svůj pro-

spěch. Stanul též mezi "muži 28. října", tj. mezi těmi členy předsednictva Národního výboru, kteří organizovali převzetí státní moci v posledních dnech října 1918, poté co Andrassyho nótou Rakousko-Uhersko fakticky kapitulovalo. Byl také autorem návrhu prvního zákona, jímž Národní výbor 28. října vyhlásil samostatný československý stát.

V nové republice se stal velmi populární osobností jako ministr financí v první vládě. (Stejnou funkci zastával od října 1922.) Dne 5. ledna 1923 se stal obětí atentátu a utrpenému zranění podlehl.

(red)

UŠI UČEDNÍKŮ...

Dokončení ze str. 1

skou kariéru. Petr měl uši šéfa, který má plné právo pokárat svého pomýleného podřízeného. Proto Kristův příkrý soud. Petr v té chvíli měl jazyk satana.

IV. Biblické texty se nám do našeho rokování nenabízejí coby nástroj ke kádrování našich kandidátů a kandidátek na biskupský úřad. Abychom teď snadněji mohli určit toho, kdo podle nás uši a jazyk učedníků má a kdo nikoliv. To nás samotných se Písmo ptá, jaké to doopravdy máme uši. Máme uši učedníků nebo uši šéfů? Jestliže se domníváme, že dobře a neomylně známe nejen sebe, nýbrž i své bližní, že jim vidíme až do žaludku, že víme přesně, jak má správně dopadnout to či ono hlasování či volba, jak vůbec má vypadat naše církev, že dobře známe Hospodinovy plány s člověkem a že mu s jejich realizací tak trochu pomůžeme, pak máme uši šéfů. A nutný důsledek? Jazyk satana!

V. Prosme našeho nebeského Otce, aby nám, právě tak jako kdysi Izajášovi, dával na každý den uši učedníků. Abychom uměli bez výhrad celým svým životem přijímat tu základní zvěst Nového zákona, že Kristovo vzkříšení bylo Boží odpovědí na Ježíšův život pokory, odříkání, vyhledávání především těch zavržených a hříšných, odpouštění, že Ježíš musel dojít až do Jeruzaléma a tam obětovat svůj život. Budeme-li mít tyto uši učedníků, pak smíme doufat, že budeme mít i jazyk učedníků k utěšování potřebných. Jazyk Kristových učedníků pak bude pro naši církev i pro každého z nás nenahraditelným požehnáním. A to nejen při našem dnešním jednání. Amen.

Lumír Čmerda

Kázání při vikariátním shromáždění 2. února v Praze-Karlíně

DRUHÝ ŽIVOT Kladenských SVITKŮ...

Dokončení ze str. 1
ny s Židy spojuje. Obě duchovní tradice zazněly také ve vystoupení pěveckého sboru, tvořeného členy náboženské obce Kladno a Slaný: sbor zpíval husitské a hebrejsky židovské písně. V úvodu se za vzájemné sblížení modlil bratr Karel Sedláček z Mezinárodního křesťanského vyslanectví Jeruzalém a pro požehnání zatroubil na šofar.

Během večera nám Eva Bodláková vyprávěla o svém pátrání. O postupném seznamování s Izraelem a o programu "Podporuji Izrael" hovořila Jarmila Chytilová. Podobně jako mnoho dalších členů náboženské obce se domnívá, že k průlomům v duchovní oblasti došlo během kající bohoslužby a vzpomínkového čtení jmen obětí holocaustu na konferenci o Izraeli v Kladně roku 2006. Ta podle všeho mimo jiné otevřela cestu ke sblížení se s americkou židovskou kongregací, která se sama považuje za duchovní pokračovatelku kladenské židovské obce.

Ellin Yassky nám promítala obrázky dříve kladenské, dnes fairfieldské Tóry. Ukázala také zvláštnosti rukopisu, podle kterých se pozná, že byl psán právě v Čechách.

Se vzpomínkou na dřívější židovskou obec vystoupil ing. Petr Herrmann, jeden z mála, kteří přežili holocaust. Ve svých 82 letech v modlit-

bě děkoval Bohu za to, že se tohoto okamžiku směl dožít.

Každý, kdo byl na setkání přítomen, mi dá zapravdu, že slovy lze jen těžko vyjádřit to, co jsme ten večer v kladenské synagoze zažili. Smutek ze strašného osudu většiny kladenských Židů se mísil s radostí ze set-

kání s přáteli z fairfieldské kongregace. Husitské písně střídaly židovské a všechny chválily Boha. Mnozí vstali, drželi se za ramena a zpívali společně se sborem. Některým na tvářích kanuly slzy dojetí. Takové chvíle se navždy vryjí do paměti člověka.

Pavel Pánek

TAKÉ K TOLERANCI

Se zájmem si vždy přečtu úvahy o toleranci z pera sestry Kubáčové. K té z ČZ č. 5 mě napadla také jistá úvaha. Ještě než se do ní dám, chtěla bych sestře Kubáčové vyjádřit svůj dík i za ty úvahy předchozí. Zajímalo by mě třeba, jestli je však četli majitelé oněch barevných stol, případně jejich biskupové. Ale teď k aktuální úvaze. Sestra v ní zmiňuje jistou sestru, která přestala do společenství chodit poté, co se jí dotkla slova bratra faráře. Nikomu nechyběla. Tečka, víc nebylo napsáno. A to je to, nad čím jsem se zamyslela. Nechyběla nikomu v tom společenství - chyba. Nechyběla duchovnímu a to už s údivem řeknu - jak to? Proč nechybí souvěrcům, proč nechybí farářům, když v tom společenství zcela určitě chybí Kristu? Že to je její věc, že nechodí? Opravdu? Nejsme tak trochu Kristu za stavy v našich NO odpovědní všichni? Co řekneme, až se nás jednou Bůh zeptá, proč jsme o toho bratra či sestru nezápasili a nechali je ze společenství prostě odejít? A nikomu nám nechyběli. Druhá věc, která mě zaujala, mě přesvědčila i o tom, že má sestra Kubáčová smysl pro humor. Moc se mi líbila ta věta o tom příkazu ke zvěstování evangelia. A napadlo mě, že to také může souviset s odchody některých věřících ze společenství. Tak třeba o takovém případě vím zase já, že příčinou odchodu je to, že kazatel při příkazu každé evangelium nechal za základ slovo kázat ale kazit. (Děkuji, sestro Kubáčová, fakt je to vtipné, i když důsledek záměny těch dvou sloves veselý není.) A to je vlastně vše, co jsem chtěla dnes říci. Snad závěrem jen modlitba za to, abychom měli srdce vnímavá, když od nás někdo odejde z jiného důvodu, než je ten odchod nezvratitelný (tedy na věčnost), aby nám to nebylo jedno.

Květuše Červená

485 let od narození Jana Blahoslava

Jan Blahoslav pocházel z rodiny přerovského kožešníka Blažka, jehož jméno si později změnil na Blahoslav. Prvního vzdělání nabyl asi v Přerově a Prostějově. Později studoval na protestantských školách v Goldbergu a Wittenbergu, kde se seznámil se základy humanismu, a krátce pobyl i na univerzitách v Královci a Basileji. V roce 1553 byl vysvěcen na kněze a v roce 1557 se stal jedním ze čtyř biskupů Jednoty bratrské se sídlem v Ivančicích. O rok později byl zvolen písařem - jakýmsi tajemníkem Jednoty.

Činnost Jana Blahoslava byla mnohostranná. Z pověření Jednoty bratrské vedl řadu jednání s představiteli světové reformace a u dvora budoucího českého krále Maxmiliána II.

Napsal několik spisů o vzniku a charakteru Jednoty bratrské a na obranu její samostatnosti, na níž lpěl z obavy o její kázeň a nábožen-skou a mravní čistotu.

Podílel se významně na uspořádání sbírky dokumentů z dějin Jednoty (Akta Jednoty bratrské), začal sepsovat knihu nekrologů kněží a významných členů Jednoty, napsal i některé mravoučné spisy a složil mnohé duchovní písně.

Zasloužil se o pozvednutí úrovně bratrského školství a vybudování tajné bratrské tiskárny v Ivančicích. Pod jeho vedením byly také vydány sbírky duchovních písní, zvané podle místa vydání Šamotulský a Ivančický kancionál (1561, 1564). Při práci na kancionálu napsal první českou příručku o hudební teorii a praxi Musica (1558). Dlouhá léta pracoval též na Gramatice české (tiskem byla vydána až 1857), která vznikala jako obsáhlý komentář k starší české mluvnici autorů Beneše Optáta, Petra Gzela a Václava Philomatesa, doplněný úvahou o slovanských jazycích, českých nářečích a sbírkou přísloví. Jan Blahoslav je také autorem prvního českého Slabikáře, pro který vymyslel i dodnes užívaný název.

Vrcholem Blahoslavova snažení o zvelebení českého jazyka byl jeho překlad Nového zákona, který se stal součástí Bible kralické. Její čeština spolu s češtinou Velešlavínových spisů se stala normou českého spisovného jazyka. Jan Blahoslav má i nehybnou zásluhu na definitivním prosazení názoru o potřebě a významu vzdělání v Jednotě. Obhájl ho v nevelkém spisu Filipika proti misomusům (tj. odpůrcům vyššího vzdělání), vydaném roku 1567 a namířeném proti názorům o škodlivosti vyššího vzdělání, hlásaným biskupem J. Augustou pod rouškou návratu k prostotě. Uchránil tak Jednotu od osudu malé a bezvýznamné sekty a vytvořil předpoklady, aby se stala důležitou složkou českého kulturního života.

Když Jan Blahoslav zemřel, byl oplakáván jako "otec a vozataj lidu Páně v Jednotě ... veliký a drahý klín Jednoty". Tento nadaný a vzdělaný humanista, pracovitý, skromný a mravně přísný člověk byl nejen významnou osobností Jednoty bratrské, ale celého národa, neboť nemalou měrou přispěl k povznesení jeho kulturní úrovně.

(red)

ZPRÁVY

Setkání k výročí TGM

Při příležitosti 158. výročí narození Tomáše Garrigue Masaryka se v pátek 7. března od 15 h uskuteční setkání v budově Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v Praze 1, Sněmovní ul., které se koná pod záštitou expremiéra, poslance a předsedy ČSSD ing. Jiřího Paroubka a pod patronací předsedy Mandátového a imunitního výboru ing. Miloslava Kaly.

Program:

- * projev br. patriarchy ThDr. Tomáše Butty
- * projev expremiéra, poslance a předsedy ČSSD ing. Jiřího Paroubka
- * projev ministra kultury České republiky Mgr. Václava Jehličky
- * projev předsedy Mandátového a imunitního výboru ing. Miloslava Kaly
- * přednáška prof. Erazima Koháka, Ph.D. "Masarykovo myšlení a ekologická realita"
- * přednáška prof. ThDr. Zdeňka Kučery "Bůh se stará o stvoření"
- * projev Helge Klassohna, prezidenta Evangelické zemské církve v Anhaltu na téma "Křesťanství a demokracie v Evropě".

K tématům přednášek se vyjádří i další osobnosti veřejného a kulturního života.

Součástí programu bude vystoupení smyčcového orchestru Český Krumlov, koncertní mistr Bohumil Novotný.

Projekt je uskutečněn za laskavé podpory Ministerstva kultury České republiky a P. Dussmann spol. s r. o.

(red)

Blahopřání

Dne 2. února přijala svátost kněžského svěcení v Praze-Vinohradech sestra Marcela Bošíková z Litomyšle. K tomuto významnému dni jí blahopřejeme a vyprošujeme pro ni Boží pože-

hnání, lásku a štěstí, jak na půdě církevní, tak i v soukromém životě.

Za členy náboženské obce v Litomyšli manželé **Jiroušovi**

Veritas zve

Historická společnost Veritas pořádá tradiční, již XXVII. seminář s přednáškou na téma "Petr Chelčický a jeho myšlenkový svět", kterou prosloví bratr Jan Rokyta, farář pardubické náboženské obce naší církve.

Seminář se bude konat v Pardubicích v sálku na evangelické faře ve Sladkovského ulici č. 638, a to v sobotu 15. března v 10 hodin. Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

Od nádraží jedou k ul. Sladkovského trolejbusy č. 2 a 13 do stanice Tř. míru (3. zastávka). Fara ČCE je šestý dům za evangelickým kostelem.

Ing. Libuše Havlíčková, CSc.

V solidaritě se stát člověkem

V rámci projektu Pražská škola alternativ pozvala Ekumenická akademie do Prahy prof. Ulricha Duchrowa, významného evangelického teologa z univerzity v Heidelbergu, který se angažuje v sociálních hnutích v Evropě (Kairos Europa, ATTAC) a v Latinské Americe. Prof. Duchrow je mj. spoluautorem knihy V solidaritě se stát člověkem (U. Duchrow, R. Bianchi, R. Krüger, V. Petrarca: Solidarisch Mensch werden. Psychische und soziale Destruktion im Neoliberalismus – Wege zu ihrer Überwindung, VSA Verlag und Publik-Forum, Hamburg, 2006, 510 s.), která se věnuje dosud velmi málo prozkoumané problematice psychické a sociální destrukce působené neoliberalismem a možnostem jejího překonání. S použitím poznatků sociologie, psychologie, politické ekonomie, biblické teologie a etiky analyzuje příčiny a projevy současné globální krize, která ohrožuje přežití lidstva destrukcí životního prostředí, lidských společností i psychiky jednotlivců. Hlavní důraz je pak položen na systémové a praktické

alternativy: cesty k uzdravení jednotlivců, společností a ekonomických systémů. Prof. Duchrow tuto problematiku představí v přednášce a v následné dílně bude se zájemci diskutovat především o možnostech praktických aktivit. Přednáška se koná v pátek 22. února od 18 do 19.30 h, dílna 23. února od 9.30 do 12.30 h ve velké posluchárně Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy, Černá 5, Praha 1. Tlumočení je zajištěno, účastnický poplatek dobrovolný.

Dr. Jiří Silný

Vyhlášení výherce

V posledním loňském čísle našeho časopisu jsme uveřejnili **Kalendarium s hádankami. Přišlo nám mnoho milých dopisů, které nás potěšily a povzbudily v další práci, avšak pouze bratr Milan Morava ze Žirovnice odpověděl správně na všech sedm otázek. Ve svém dopise bratr Morava přiznává, že mu pomáhala jeho 16letá dcera, která se sice o historii nezajímá tak jako on, ale naše soutěž ji zaujala. Výherci soutěže, bratru Milanu Moravovi i jeho dceři gratulujeme a zasláme knihy, vydané nakladatelstvím Blahoslav.**

redakce

Historická přednáška

V rámci cyklu historických přednášek srdečně zveme do kanceláře naší fary v Heřmanově Městci, Barákova 639 na přednášku ThDr. Jana Rokyty "Postoj k heretikům v církevních dějinách (I.)", která se uskuteční ve čtvrtek 21. února v 18 hodin.

(at)

Nabídka bydlení

Nabízíme zdarma bydlení v Praze na Malé Straně, nejlépe pro věřícího studenta nebo studentku, výměnou za spolupráci při správě nemovitosti. K dispozici je pokoj, sprcha, WC a kuchyňka. Zájemci volejte na tel. č. 604 838 767.

(rp)

K výročí Martina Luthera

Lutherova společnost zve při příležitosti připomínky 462. výročí úmrtí Martina Luthera (18. února 1546) na přednášku „...tu knihu jsem dostal od Slováka, který zběhl z panství mezi lutriány... Existovali po bitvě na Bílé hoře v Čechách a na Moravě tajní luteráni?“, kterou prosloví Mgr. Ondřej Macek. Přednáška se uskuteční ve čtvrtek 21. února od 18 h v Lutherově síni při chrámu sv. Michala v Jirchářích na Novém Městě pražském.

(ls)

Prezentace nové knihy

Prezentace knihy Martina Jindry "Strážci lidskosti" se koná 22. února od 15 h v Komenského sále v budově ÚÚR v Praze 6 - Dejvicích.

(red)

Nové číslo bankovního účtu ústřední rady
43-569530217/0100

Český zápas, prosíme,
plaťte na tento účet.
Předplatné na rok 2008: 312 Kč

Jana Krajčířiková

KALENDARIUM – ÚNOR

18. 2. 1923 - Zemřel v Praze na následky atentátu **Alois Rašín** (* 18. 9. 1867 v Nechanicích) - politik, první ministr financí ve svobodném státě - viz i str. 3.

19. 2. 1863 - Schváleny byly stanovy Umělecké besedy, v níž se sdružili čeští hudební, výtvarní a literární tvůrci. Předsedou hudebního odboru byl B. Smetana, výtvarného odboru J. Mánes a literárního V. Hálek. Umělecká beseda měla v programu založení dramatické školy a uměleckého časopisu, zřízení čítárny a knihovny a udělení stipendií umělcům do zahraničí.

19. 2. 1878 - Narodil se Troubelicích u Olomouce **Kuneš Sonntag** (+ 29. 3. 1931 v Praze) - národohospodář, československý agrární politik, účastník protirakouského odboje.

19. 2. 1948 - Do Prahy náhle přiletěli náměstek sovětského ministra zahraničí V. A. Zorin a americký velvyslanec L. Steinhardt.

20. 2. 1938 - V říšském sněmu A. Hitler označil ochranu práv Němců žijících v Rakousku a v Československu za životní zájmy Německa a prohlásil, že je odhodlán "osvobodit 10 milionů Němců" žijících v zahraničí.

20. 2. 1523 - Narodil se v Přerově **Jan Blahoslav** (+ 24. 11. 1571 v Moravském Krumlově) - spisovatel, překladatel, pedagog, biskup Jednoty bratrské - viz i str. 3.

20. 2. 1763 - Narodil se v Českých Budějovicích **Vojtěch Jírovec** (+ 19. 3. 1850 ve Vídni) - hudební skladatel, který nám zanechal 60 symfonií, 26 oper (nejznámější je *Oční lékař*, roku 1941 byla provedena i česky), 40 baletů, melodramata, 40 klavírních sonát, 60 kvartetů, 20 mší a různé písně.

20. 2. 1948 - Sešla se mimořádná schůze vlády, na níž měl ministr Nosek podat zprávu k usnesení z 13. února. Ministři tří nekomunistických stran - národně socialistické, lidové a slovenské Demokratické strany se jednání neúčastnili a poté podali demisi (celkem 12 ministrů z 26). Vypukla vládní krize.

21. 2. 1948 - Ve všech velkých městech se z podnětu komunistů konala masová shromáždění a jejich účastníci vyslechli Gottwaldův projev, v němž oznámil komunistickou variantu řešení vládní krize a vyzval k ustavení akčních výborů Národní fronty (první vznikly např. v Hradci Králové, Boskovicích, Kunštátě).

22. 2. 1948 - V Průmyslovém paláci v Praze se konal sjezd závodních rad a odborových skupin. Na 8 tisíc delegátů (příslušníků všech stran a bezpartijních) se vyslovilo (proti 10 hlasům) pro požadavky dalšího znárodnění a pro Gottwaldovo řešení krize (přijetí demise ministrů, doplnění vlády a "očistu" Národní fronty).

23. 2. 1623 - Po vojenských neúspěších Fridricha v bojích o Falc (v roce 1622 císařské vojsko Tillyho porazilo markraběte bádenského u Wimpfen, Kristiána Halberstadtského u Höchstu a 16 září t. r. okupovalo Heidelberg) říšský sněm v Řezně zbavil Fridricha Falckého kurfiřtské hodnosti a přenesl ji na Maximiliána Bavorského (i s vlastnickým právem na obě Falce - Horní a Dolní).

23. 2. 1948 - Prezident republiky E. Beneš přijal jednotlivé delegace stran - národně socialistické, lidové a sociálně demokratické a ujistil je, že nebude jmenovat vládu, v níž by nebyli zástupci všech stran a na nichž by se nedohodla jejich vedení. Delegace informovaly Beneše, že trvají na zachování Národní fronty. Ta však už byla de facto "mrtvá" a nahrazena "obrozenou" Národní frontou bez nekomunistické opozice. Akční výbory začaly nekompromisně a s nadšením provádět očistu veřejného života, rozpoutaly vlnu ukrutností. V Obecním domě v Praze byl večer utvořen přípravný výbor k ustavení ústředního akčního výboru Národní fronty. Na pokyn ÚV KSČ se začaly ve velkých městech vytvářet Lidové milice (do Prahy dorazila kolona 33 aut s puškami a samopaly z brněnské Zbrojovky).

24. 2. 1533 - Narodil se v Sedlčanech **Petr z Tulechova** (Petrus Codilicus a Tulechov) (+ 29. 10. 1589 v Praze) - humanista, básník, který byl žákem slavného německého humanisty a universitního reformátora Filipa Melanchtona, u něhož studovala řada českých humanistických vzdělanců i slechtických synků. Aktivně se zapojil i do náboženského zápasu ve druhé polovině 16. století. Psal česky a latinsky, vydal řadu příležitostných básní, prozaických spisů a učebnic souvisejících s jeho pedagogickou činností, např. *Libellus synonymorum Latinarum* (Knížka latinských synonym, 1573), *Grammatica Latina* (Latinská gramatika, 1594) a *Ordo studiorum* (Studijní řád, 1586), který byl výchozí prací pro organizaci městských škol v Čechách a na Moravě.

24. 2. 1538 - Ve Velkém Varadíně (nyní rumunském Oradeu) byl uzavřen mír mezi Ferdinandem a Janem Zápolským. Došlo k potvrzení mírových podmínek cařihradského míru (1533). Habsburkové jimi ovládli Slovensko (s výjimkou Košicka), západní Uhry a Chorvatsko.

24. 2. 1918 - Na společné schůzi zástupců sociálně demokratických a socialistických skupin československých legionářů na Rusi vznikla Československá revoluční rada dělníků a vojáků, samozvaný orgán pod vedením A. Muniy. Rozcházel se s cíli legionářů, do sporu zasáhl T. G. Masaryk. Po čtyřech dnech od svého ustanovení se rada samovolně rozpadla.

24. 2. 1948 - Narůstal politický a administrativní tlak komunistů. V době od 12 do 13 h proběhla v celé republice generální stávká, které se účastnilo přes 2,5 milionu občanů, nestávkovalo jen kolem 4 tisíc zaměstnanců. Ve vedení nekomunistických stran se ustavovaly akční výbory s prokomunistickou orientací. Proces diferenciací ve vedení sociální demokracie vedl ke sblížení mezi levicí (Z. Fierlingerem) a středem (předsedou strany B. Laušmanem); Oba proudy se vyslovily pro dohodu s KSČ; pravice se dostala do izolace. Ministři V. Majer a F. Tymeš podali demisi.

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JEŽÍŠOVA MODLITBA ZA UČEDNÍKY

Podarí-li se vám seřadit správně jednotlivé obdélníčky od nejmenšího k největšímu, dozvíte se, co řekl Pán Ježíš ve své modlitbě za učedníky (J 17,3).

(Řešení z minulého čísla: Příchod Spasitele.)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: ceskyzapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9